

SAMEN

Groen en Sociaal

Verkiezingsprogramma GroenLinks Dijk en Waard 2022 - 2026

Inhoud

Inhoudsopgave

<i>Inleiding</i>	3
<i>Kernpunten</i>	4
<i>Klimaat & Natuur</i>	5
<i>Klimaat</i>	5
<i>Natuur</i>	6
<i>Wonen</i>	7
<i>Zorg</i>	8
<i>Leefbaarheid</i>	9
<i>Verkeer en vervoer</i>	10
<i>Inwoners en Gemeente</i>	11
<i>Financiën</i>	12
<i>Kandidatenlijst GroenLinks Dijk en Waard</i>	13

Inleiding

Beste kiezer,

Ik ben Soledad van Eijk en voor de komende gemeenteraadsverkiezingen ben ik lijsttrekker van GroenLinks. De afgelopen 4 jaar heb ik met veel plezier in de raad gezeten in Langedijk. Met focus op de energietransitie en inzetten op een sociale gemeente waar iedereen mee kan doen.

Ook voor onze nieuwe gemeente Dijk en Waard zullen dit mijn aandachtspunten zijn waar ik me voor zal gaan inzetten!

Deze periode hebben we gekozen voor een verkiezingsprogramma op hoofdlijnen waarbij onze kernpunten centraal staan: **groen, bewust, sociaal en samen**. Deze lijn zullen wij als GroenLinks gaan volgen voor Dijk en Waard.

Ik ben trots op onze gevarieerde programma en onze diverse lijst. Ik hoop op uw vertrouwen en zoals mijn trouwe raadcollega vaak zegt "Met elkaar en voor elkaar!".

SOLEDAD van EIJK

Waar staat GroenLinks voor?

GroenLinks pleit voor een samenleving die gebaseerd is op respect en mededogen. Respect voor de keuzes die een ander maakt, mededogen voor hen die het niet meezit.

Talenten zijn geen verdienste, maar een geschenk. Mogelijkheden om talenten te ontplooiën zijn grotendeels te danken aan onze samenleving, aan de kansen die wij voor elkaar scheppen.

Respect wil zeggen: gericht op verbinding, in gesprek gaan met elkaar in plaats van uitsluiten en verdelen. Respect wil ook zeggen dat we onze natuur beschermen en alle klimaatmaatregelen nemen die nodig zijn, zodat de generatie die nu geboren is een leefbare wereld wordt nagelaten. De klimaatcrisis is dreigend dichtbij, de aanpak hiervan urgent.

Wij bestrijden ongelijkheid en armoede. Wij zijn helder groen.

Korte en lange termijn

Te vaak beperkt het handelen zich tot de korte termijn en is niet gericht op de toekomst.

Wij pleiten ervoor ons te richten op de langere termijn, zodat de wereld ook schoon en leefbaar is voor onze kinderen en kleinkinderen.

Een snelle overgang naar duurzame energie is noodzakelijk, natuurbescherming en uitbreiding moet nu plaats vinden, een toekomstgerichte woningmarkt moet nu vorm krijgen.

GroenLinks zet zich hiervoor in, met hoofd en hart!

Kernpunten

1. De gemeente Dijk en Waard wordt een energie neutrale gemeente in 2030.
2. We streven naar uitbreiding van (beschermde) groene natuur. Onderhoud is gericht op verhoging van natuurwaarden en biodiversiteit.
3. Er worden de komende jaren, tot 2025 ruim 3600 woningen gebouwd. Daarvan worden minimaal 30% sociale huur- plus 20% betaalbare koopwoningen.
4. Gemeentelijke financiën: we geven niet meer uit dan dat we binnen krijgen. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten.
5. Inclusief Dijk en Waard; iedereen doet mee.

Klimaat & Natuur

Klimaat

De klimaatcrisis is de grootste opgave van onze tijd. Het tegengaan van de opwarming van de aarde vergt al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking. Wachten kan niet meer: we moeten nú de handen uit de mouwen steken. Het laatste rapport van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) is alarmerend. Wij doen een dringend beroep haar/zijn verantwoordelijkheid te nemen.

In 2030 moet de CO2 uitstoot wereldwijd gehalveerd zijn. GroenLinks Dijk en Waard wil dat de gemeente **energie-neutraal** is in 2030.

GroenLinks zorgt ervoor dat klimaat en duurzaamheid in Dijk en Waard bovenaan de politieke agenda staan en samen met alle bewoners wordt uitgevoerd. Dit doen wij op een **duurzame, eerlijke en natuurpositieve** manier.

- **Lagere inkomens** worden **gecompenseerd** voor hogere energieprijzen.
- **Iedereen** kan actief meepraten en meedoen.
- De gemeente voert een actief subsidiebeleid gericht op deelname van inwoners in op te richten **energiecoöperaties**.

- **Energietransitie** gaat hand-in-hand met de verdere ontwikkeling van onze natuur.
- We zetten in op een **circulaire economie**. De gemeente zet in op korte ketens en hergebruik van grondstoffen, geeft in haar inkoopbeleid het goede voorbeeld en neemt maatregelen om de hoeveelheid restafval te verminderen. De gemeente Dijk en Waard heeft de ambitie om **afvalvrije gemeente** te worden.
- We leiden mensen met afstand tot de arbeidsmarkt op voor **nieuwe 'groene banen'**.
- Onze voorkeur gaat uit naar het plaatsen van **zonnepanelen op daken**.
- Bij plaatsing van **zonnepanelen** elders (bv "zonneweides" op land of water) moet dit bijdragen aan versterking biodiversiteit, waterkwaliteit en groene verbindingen.

Natuur

Onze natuur is niet vanzelfsprekend. De invloed van de mens op de omgeving is enorm. Natuur wordt gebruikt en misbruikt.

Heerhugowaard en Langedijk zijn niet rijk bedeed met groene natuur. Toch zijn er waardevolle stukjes gebied die vallen onder beschermd NNN-beleid. Dit zijn: het Geestmerambacht (oude deel), Kleimeer, het Waartje, de Waerderhout, de Oosterdel het Schoutenbosje en de westzijde van het kanaal Alkmaar-Kolhorn. GroenLinks Dijk en Waard wil deze natuurgebieden koesteren en uitbreiden.

- **Geen grote bouw- en/of recreatieontwikkelingen** en geen aantasting van het landschap. Reeds ingerichte natuurgebieden (b.v. uitbreiding Kleimeer) krijgen een **beschermd status**.
- Voor behoud van soorten (plant en dier) is het verbinden van groene leefgebieden voorwaarde. GroenLinks wil niet alleen **groene verbindingzones** binnen de gemeente, maar ook naar de natuurgebieden in de omgeving.
- De **open ruimte** in het buitengebied dient te **blijven**.
- Wij steunen de omschakeling naar **circulaire en lokale voedselproductie**, lokale afzet. Geen megastallen, geen industriële activiteiten of dierhouderij, geen monocultuur.
- **Vergroening woonwijken**.
- De gemeente gebruikt **geen giftige bestrijdingsmiddelen**.
- Het onderhoud/maaibeeld is gericht op **verhoging van natuurwaarden** en biodiversiteit.

Wonen

Een dak boven je hoofd is een grondrecht, maar dat is niet langer vanzelfsprekend. De wachtlijsten voor een sociale huurwoning zijn enorm, starters en mensen met lage en midden inkomens kunnen nauwelijks aan een woning komen.

Huurwoningen in de vrije sector zijn voor veel mensen onbetaalbaar.

Het aantal dakloze mensen is in tien jaar tijd verdubbeld.

In het hele land is een tekort aan woningen voor ouderen die niet meer volledig zelfstandig kunnen of willen wonen, maar nog niet in aanmerking komen voor een verzorgingshuis.

Meer bouwen alléén is niet voldoende. Het gaat ook om betaalbaar bouwen, voor die mensen voor wie de tekorten het grootst zijn. GroenLinks wil dat in de woningbouwplannen voor de komende jaren (ruim 3600 tot 2025 plus 3850 tot 2030) 30% sociale huur- plus 20% betaalbare koopwoningen tot €250.000 opgenomen worden.

Ook moet er iets worden gedaan aan de mismatch van woningen.

- GroenLinks Dijk en Waard wil veel meer sociale huur- en betaalbare koopwoningen **bouwen**.
- Meer ruimte geven aan **alternatieve woonidealen** en creatieve oplossingen voor het tekort aan woningen, zoals Tiny houses.
- Creatiever omgaan met huidige woningvoorraad door **doorstroming** aantrekkelijker te maken.
- Wonen moet **inclusief** en **natuurpositief** zijn; gemengd met voldoende groen en voorzieningen.
- Slim bouwen doen we **energieneutraal** en zoveel mogelijk circulair en klimaatadaptief.
- De ruimte om te **bouwen** zoeken we **binnen de huidige gebouwde omgeving**, zodat dit niet ten koste gaat van natuur en recreatie.

Zorg

De gemeente kan geen mentale of fysieke beperkingen wegnemen en geen ziekte genezen. Maar de gemeente kan wél hulp en adequate zorg bieden. Zorgen dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen. De gemeente kan sporten en bewegen en sociale cohesie in de wijken en de buurten versterken door een ruim aanbod aan collectieve voorzieningen.

Het uitgangspunt van GroenLinks is dat Dijk en Waard een sociale gemeente is waarin iedereen kansen heeft om aan de maatschappij deel te nemen. In de nieuw te kiezen gemeenteraad zullen onze raadsleden zich hiervoor sterk maken.

Wij willen bereiken dat alle inwoners toegang krijgen tot de voorzieningen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Dat alle jongeren kunnen zich ontplooiën en daarna in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Dat niemand in armoede leeft. Bovenal dat nieuwkomers welkom zijn!

- GroenLinks streeft ernaar het bereik en de kwaliteit van de **voorzieningen** te vergroten.
- GroenLinks zet zich in voor **inclusieve zorg**, dichtbij huis, gebaseerd op vertrouwen in de inwoners en de zorgverlener. Aandacht voor taal, laaggeletterdheid, digitale vaardigheden en eenzaamheid.
- GroenLinks wil daarnaast dat de **wildgroei aan zorgaanbieders teruggedrongen** wordt en dat de administratieve lastendruk voor de zorgaanbieders wordt ingeperkt.
- Bij de uitvoering van de Jeugdwet staat de **toekomst van het kind** (en het gezin waarin hij/zij opgroeit) centraal.
- **Kwaliteit en professionaliteit** van de zorg gegarandeerd. Weg met de controledruk.
- Zorg is geen markt. Wij zijn voorstander van onderlinge **samenwerking** tussen zorgaanbieders.
- Er is voldoende budget voor **preventie, onderzoek en vernieuwing**.
- Het Schuldhulp-beleid is vooral gericht op **voorkomen en vroegsignalering** van (problematische) schulden.
- **De Participatiewet**: iedere inwoner in de gelegenheid gesteld wordt om een menswaardig bestaan in de maatschappij op te bouwen en daar zelf naar vermogen aan bijdragen. Wij streven erna dat iedereen een aanvulling op het inkomen krijgt tot het niveau van 130% van het minimumloon.
- Dijk en Waard neemt deel aan een proef met **basisinkomen**.

Leefbaarheid

Leefbaarheid gaat over de mate waarin de gemeente, een buurt, wijk, dorp of ander gebied aantrekkelijk en/of geschikt is om te wonen of werken. Wat voor de één leefbaar is, is dat voor de ander totaal niet. Dat is niet zo vreemd, want iedereen kijkt anders naar zijn/haar omgeving.

Leefbaarheid is ook de mate waarin je als persoon, zoals je bent, door de omgeving geaccepteerd en gerespecteerd wordt. GroenLinks verwacht respect voor de ander, geeft die ook aan die ander en ziet de dialoog als middel voor onderlinge verstandhouding. Dit betreft het gehele spectrum: godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele voorkeur of welke grond dan ook.

Samen met elkaar, voor elkaar!

- GroenLinks Dijk en Waard voor de komende jaren inzetten op **vergroten betrokkenheid van de eigen inwoners** bij de leefbaarheid van hun buurt, wijk en dorpskern. Inwoners geven concreet aan wat behouden moet blijven, wat moet veranderen en wat kan of mag veranderen.
- **Inclusief** buurt- en jeugdwerk: ook mensen die niet de contributie kunnen betalen moeten mee kunnen doen.
- **Basisonderwijs**: huidige scholen blijven, nieuwe scholen in nieuwe wijken.
- **Voor- en naschoolse opvang**: bij alle basisscholen
- **Dorps-/buurthuizen**: bestaande versterken, nieuwe opzetten in samenspraak met de wijk of kern.
- **Bibliotheek**: bestaande locaties blijven. Tevens deze professioneel faciliteren voor taal- en leesontwikkeling voor basis en voorgezet onderwijs, voor laaggeletterden en inburgering nieuwkomers, in goed overleg met scholen, zorg en welzijn/Haltewerk, buurthuizen en vluchtelingenopvang.
- De gemeente neemt **een actieve rol** bij de inburgering van statushouders.
- **Zwembaden**: bestaande locaties blijven en houden we bij de tijd.
- **Jongerencentra**: op de korte termijn behoefte peilen, faciliteren.
- In samenspraak met de bestaande aanbieders in zowel Langedijk als Heerhugowaard stellen we voor de gemeente Dijk en Waard een **kunst- en cultuur visie** voor de komende 10 jaar op.
- 2% van het gemeentelijke begrotingsbudget (circa **€ 5 miljoen** per jaar) wordt gereserveerd **voor kunst, cultuur**, -ontwikkeling, -educatie en -subsidies.

Verkeer en vervoer

Veel verkeer en vervoer is gericht op gebruik van de auto. De kwetsbare verkeersdeelnemer (voetganger, fietser, kinderen) is vaak het kind van de rekening. De ongevallen binnen een gemeente betreffen veelal voetgangers en fietsers. Landelijk gezien is er een duidelijke stijging te zien in de aantallen.

Veelgehoord argument is dat bereikbaarheid van de winkels belangrijk is en dat om die reden de auto vrij baan moet hebben. We verliezen dan uit het oog dat de meerderheid van het bezoek aan winkels lopend of met de fiets gebeurt.

Inrichting van een gemeente met als uitgangspunt de wandelende en fietsende mens geeft de stad een vriendelijker aanzien. Minder auto's, meer ruimte en minder vervuiling.

- De positie van de **kwetsbare weggebruiker** is uitgangspunt in beleid.
- Veiligheid **fietser en voetganger** krijgt prioriteit bij de uitvoering van elk project.
- **De auto is te gast.**
- **Randwegen** die meer worden ingezet als ontsluiting.
- **30 km / uur in de gehele gemeente** binnen de bebouwde kom.
- Langs alle wegen **vrij liggende fiets/wandelpaden/trottoirs.**
- **Openbaar vervoer** moet een stevige basis krijgen.

Inwoners en Gemeente

Een nieuwe gemeente met meer dan 85.000 inwoners en talloze actieve burgers, verenigingen en lokale ondernemers: samen zijn wij de gemeente Dijk en Waard.

GroenLinks vindt het belangrijk dat de gemeente hen in de gelegenheid stelt om zienswijzen en ideeën naar voren te brengen. Die zienswijzen en ideeën van omwonenden en belanghebbenden maken de plannen en ontwikkelingen beter. Zij leiden tot groter draagvlak, betere uitvoerbaarheid, minder conflicten en minder rechtszaken.

Burgerinitiatieven dienen door de gemeente Dijk en Waard serieus genomen te worden. Zij dienen gelijk en objectief behandeld te worden.

Zoals er voor ondernemers, binnen de gemeente Dijk en Waard, een vast aanspreekpunt is, moet er ook voor burgerinitiatieven, verenigingen en organisaties, voor iedere buurt, wijk en kern een vast aanspreekpunt komen.

Gemeentelijke werken en diensten worden bij voorkeur aan lokale (regionale) aanbieders aanbesteed binnen de grenzen van de wettelijke mogelijkheden.

Bij het aanbesteden van werken en diensten zal wat GroenLinks betreft meer nadruk worden gelegd op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en de aandachtspunten: "Social return" in de lokale (regionale) gemeenschap bij doelgroepen met afstand tot de arbeidsmarkt en duurzaamheid en innovatie.

- De **burger** in Dijk en Waard is **een partner** van de gemeente (de gemeente faciliteert).
- De gemeente zal de bewoners **actief** en vroegtijdig inlichten over nieuwe ontwikkelingen.
- De houding van de gemeente is gebaseerd op **samenwerken** en ziet de bewoners als serieuze gesprekspartner.
- De gemeente stimuleert en faciliteert **burgerinitiatieven** en/of **burgerraden**.
- Een **vast contactpersoon** per buurt, wijk of kern.
- **Versterken lokale economie** door inzetten lokale (maatschappelijk verantwoorde) ondernemers.
- Wij geven uitvoering aan de motie van de 2e Kamer om aan de inwoners (**van Sint Pancras en Koedijk**) voor te leggen bij welke gemeente zij willen horen.
- Dijk en Waard sluit zich aan bij het VNG-initiatief "**Gemeenten 4Global Goals**."

Financiën

De basis van een gezond huishoudboekje met betrekking tot de gemeentelijke financiën dient wat GroenLinks betreft te bestaan uit een structureel sluitende meerjarenbegroting; niet als doel maar als vertrekpunt. Dit moet zo blijven; een prettig leefbaar Dijk en Waard is alleen mogelijk met een gezonde financiële huishouding.

GroenLinks wil toegankelijke gemeentelijke verantwoording, versterken wat we hebben en actieve betrokkenheid van inwoners.

- De begroting en rapportages gedurende het jaar moeten voor iedereen **leesbaar en transparant** zijn.
- Meer ruimte om te **investeren** in woningbouw en gezondheidszorg. Investeren in **woningbouw** kan door grondposities in te nemen en actiever te participeren in projecten die ertoe bijdragen dat er betaalbare woningen op de markt komen.
- **Extra uitgaven**; alleen als hier **vaste inkomsten** tegenover staan.
- **Algemene reserve** alleen inzetten voor **incidentele** uitgaven, die bijdragen aan een groene, duurzamere en leefbare samenleving.
- **Inwoners** tijdig blijven **betrekken** bij belangrijke financiële beslissingen; sta als gemeente open voor initiatieven, geef budget aan inwoners voor projecten of op wijkniveau.
- **Prioriteit** aan de **basisbehoeften** zoals zorg, aanvullend inkomen, onderwijs, sociale huisvesting, sport en cultuur.
- **Versterken** van de **bestaande voorzieningen**.
- Kiezen voor de **toekomst**: energie -neutraal, duurzaam, sociaal en groen.
- Er moet gekeken worden naar creatieve oplossingen om te komen tot **meer inkomsten**. Belastingverhoging is uitsluitend verdedigbaar zolang de **sterkste schouders de zwaarste lasten** dragen.
- Pas geld uitgeven aan projecten als inwoners, bedrijfsleven en verenigingsleven vooraf, tijdens en na het project **betrokken worden** bij elke beslissing.

Stem voor onze toekomst, stem groen, stem sociaal, stem GroenLinks!

Kandidatenlijst GroenLinks Dijk en Waard

Gemeenteraadsverkiezingen 24 november 2021

1	Soledad van Eijk	Broek op Langedijk
2	Quincy Naarden	Zuid-Scharwoude
3	Danielle Barhorst	Heerhugowaard
4	Maurice Schoutsen	Zuid-Scharwoude
5	Roy Korbijn	Noord-Scharwoude
6	John van Dongen	Sint Pancras
7	Pauline Bovenkerk-van Oosterom	Oudkarspel
8	Alex Kunst	Heerhugowaard
9	Piet van Kleef	Oudkarspel
10	Helmut van Renesse	Koedijk
11	Gaudia van Bakel	Heerhugowaard
12	Wina Fakkeldij-Anjewierden	Oudkarspel
13	Klaas Zwart	Zuid-Scharwoude
14	Yolanda Weldring	Broek op Langedijk
15	Elly de Rijcke-Houkes	Noord-Scharwoude
16	Wilma Prins-Fien	Heerhugowaard
17	Johan de Boer	Zuid-Scharwoude
18	Tiny Zandbergen	Zuid-Scharwoude